

## POPLAVE

Poplave mogu izazvati niz javnih zdravstvenih i sigurnosnih pitanja. U pogledu na zdravstvenu ekologiju, poplave uzrokuju šest velikih problema u njihovih posljedica: trovanja hranom, hidrične epidemije, širenje vektora zaraznih bolesti, opasnosti od električne energije, opasnosti od toksičnih kemikalija i komplikacije uzrokovane pljesni.

### Praktične upute - informacije u slučaju poplava

#### Problemi s vodom

U razdoblju nakon poplava, velike količine vode će doći u kontakt s ljudima i imovinom te sigurnosti vode za ljudsku i životinjsku potrošnju može biti ugrožena. U prošlosti, poplavne vode su pridonijele brojnim bolestima koje uključuju, ali nisu ograničeni na cryptosporidium, E. Coli, Giardiasis i Hepatitis A. Tako da je od vitalne važnosti nakon potopa konzumirati i koristiti samo zdravstveno ispravnu pitku vodu. Važno je dobiti pitku vodu iz sigurnog mjesta, tretirati vodu na odgovarajući način, te biti svjestan svih mesta na kojima je moguće korištenje nesigurne pitke vode. Neka od mogućih mesta uključuju pripremu leda, vodu za pranje zubi i tuširanje.

#### Smjernice:

- Nemojte koristiti kontaminiranu vodu za pranje posuđa, pranje zuba, pranje i pripremu hrane, pranje ruku, pripremu leda ili pripremu baby formula. Ako je moguće, koristite baby formule koje ne trebaju vodu kako bi se pripremile. Možete koristiti dezinficijense na bazi alkohola kako bi oprali ruke.
- Ako koristite flaširanu vodu, budite sigurni da je došla iz sigurnog izvora. Ako ne znate da je voda došla iz sigurnog izvora, istu bi trebalo prokuhati ili tretirati prije uporabe. Koristite samo vodu iz zatvorenih boca, prokuhanu ili tretiranu vodu dok se postojeći vodoopskrbni sustav ne ispita i pokaže sigurnim za upotrebu.
- prokuhajte vodu, ako je moguće, kuhanje je preferirani način da se ubiju štetne bakterije i paraziti. Dovođenje vode na valjanu temperaturu na jednu minutu će ubiti većinu organizama.
- Kad prokuhavanje vode nije praktično, možete tretirati vodu s tabletama klora, tabletama joda ili varikinom (5,25% natrij hipoklorita).
- Ako koristite tablete klora ili joda, slijedite upute koje dolaze s tabletama.
- Ako koristite varikinu, dodajte 1/8 žličice (~ 0,75 ml) bjelila na 4 L vode ako je voda bistra. Za mutnu vodu, dodajte 1/4 žličice (~ 1,50 ml) bjelila na 4 L vode. Promiješajte temeljito i pustite da odstoji oko 30 minuta prije uporabe.

**Napomena: Dezinfekcija vode s tabletama klora ili joda ili varikinom neće ubiti parazitske organizme**

Izvor: <<http://www.bt.cdc.gov/disasters/earthquakes/food.asp>> 10. srpnja 2003

## Problemi s hranom

Mnogi od mikroorganizama prisutnih u poplavnim vodama mogu dospjeti i u hranu kao. Tipično, tijekom poplava dolazi do pada električne mreže. Obraćajući pozornost na temperaturu hrane i sprječavajući njen dodir s kontaminiranom vodom može se povećati prehrambene rezerve tijekom i nakon poplave.

Nemojte jesti hranu koja je možda bila u dodiru s vodom od poplave. Bacite sve hranu koja se nije nalazila u vodonepropusnoj ambalaži ili ako postoji ikakva šansa da je došala u dodir s vodom od poplave. Neoštećene konzerve hrane mogu biti spašene ako uklonite sa njih naljepnice, temeljito ih operete, a zatim dezinficirate s otopinom koja se sastoji od 0,2 L varikine (natrij hipoklorita) na 20 litara vode. Ponovno označite svoje limenke, uključujući i datum isteka pomoću vodootpornog markera. Sva ostala hrana koja je došla u kontakt sa onečišćenom vodom uzrokovanom poplavama trebala bi se propisno zbrinuti (baciti) jer se ne može dezinficirati. Za dojenčad, koristite samo unaprijed pripremljenu konzerviranu hranu koja ne zahtjeva dodatnu vodu.

### Smrznuta i/ili rashlađena hrana

Ako je vaš hladnjak ili zamrzivač ostao bez struje na dulje razdoblje:

- Podijelite svoje smrznutu hranu među prijateljima ako njihovi zamrzivači imaju struju.
- Potražite prostor u hladnjacima u trgovinama, crkvama ili školama.
- Ako možete nabaviti koristite suhi led - 50 kilograma suhog leda će zadržati 0,5 kubnih metra zamrzivača ispod nule dva dana. (Budite pažljivi pri rukovanju sa suhim ledom, jer zamrzava sve što dotakne. Nosite suhe, debele rukavice kako bi se izbjegle ozljede.) Odmrznuta hrana, obično se može jesti ili ponovno zamrznuti ako je u zamrzivaču još uvijek hladno tj. ako se u njemu još uvijek nalaze kristali leda. Da bi bili sigurni, ne zaboravite na pravilo "Kada ste u nedoumici, bacite." Bacite svu hranu koja je bila na sobnoj temperaturi dva sata ili više i bilo koju hranu koja ima neobičan miris, boju ili teksturu.

Vaš hladnjak će zadržati hranu hladnom oko 4 sata bez struje ako se ne otvara. Slušajte javna priopćenja o sigurnosti opskrbe vodom.

Poplavljeni privatni izvori vode (bunari) morat će se testirati i dezinficirati nakon povlačenja poplavnih voda.

Izvori: <http://www.bt.cdc.gov/disasters/foodwater/facts.asp>, 14. lipnja 2006;

[http://www.fsis.usda.gov/Fact\\_Sheets/keeping\\_food\\_Safe\\_during\\_an\\_emergency/index.asp](http://www.fsis.usda.gov/Fact_Sheets/keeping_food_Safe_during_an_emergency/index.asp), 6. rujna 2006

## Životinje i komarci

Mnoge su divlje životinje prisiljene izbjegći iz svojih prirodnih staništa od poplava, a mnoge domaće životinje ostaju bez svojih domova nakon poplava. Pazite da se izbjegnete susrete sa tim životinja. Ne tjerate životinje u kut jer tada mogu postati agresivne braneći se. Ako postoji potreba da se neka životinja ukloni, obratite se mjesnim vlastima koje su zadužene za kontrolu životinja.

Ako vas ugrize neka od životinja ili zmija, odmah potražite liječničku pomoć.

Zaštite se od komaraca: koristite zaštitne mreže vratima i prozorima, nosite odjeću dugih rukava i dugih nogavica te koristiti neki od dostupnih vam repelenata. Isto tako, ako je moguće ostanite u zatvorenom prostoru u sumrak i zoru jer su to vremena najveće aktivnosti komaraca.

**Izvor:** <http://www.bt.cdc.gov/disasters/animalhazards>, 16. rujna 2005

## Kućne kemikalije

Budite svjesni potencijalnih kemijskih opasnosti do kojih dolazi tijekom oporavka od poplava. Poplavne vode možda pokopati ili preseliti posude koje sadrže opasne kemikalije, otapala ili druge industrijske kemikalije iz svojih uobičajenih mjesta za pohranu. Vlasnici kuća na područjima koja se nalaze na području gdje bi se mogla poplava proširiti trebali bi opasne materijale/kemikalije u domaćinstvu skloniti na sigurno područje za koje prepostavljaju da će ostati suho tijekom poplava.

Opasni kućanski materijali/kemikalije uključuju stavke kao što su npr.:

- Kemikalije za odštopavanje
- Razrjeđivači
- Ulja za motorna vozila
- WC-sanitar i slični proizvodi
- Antifriz
- Pesticidi
- Gnojiva

Stvari kao što su akumulatori za motorna vozila i plinske boce također je potrebno premjestiti na viši teren obzirom da predstavljaju opasnost za okoliša ako dođe do ispuštanja njihovog sadržaja.